

หลักสูตรการทอผ้าสไบจากเส้นไหม

จำนวน ๓๑ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีนคร

ความเป็นมา

ผ้าทอเป็นสื่อสัญลักษณ์ของคนในแต่ละชุมชน แสดงถึงเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ และความแตกต่างทางวัฒนธรรม ผ้าทอยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แก่จนถึงตาย และมีบทบาทสำคัญทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การทอผ้าเริ่มจากการสาน มนุษย์เริ่มสานต้นหล้าอ่อนเพื่อใช้ใส่วัสดุสิ่งของ และต่อมากลายเป็น เสื้อและตะกร้า และพัฒนามาเป็นวิธีการต่อต้านพิษเพื่อเป็นเส้นที่ยาวและทำให้เหนียว ขึ้น สามารถรับน้ำหนักได้มาก ขึ้น จนกระทั่งมีการคิดค้นวัสดุการทอจากพืชมาเป็นเส้นใย เช่น ไหม รู้จักวิธีการ ทออย่างง่าย มาผูกกับหินเป็นเส้นยืน และใช้เส้นพุ่งเข้าไปเวลาทอ ในอดีตเด็กผู้หญิงทุกคนจะถูก ฝึกหัดให้รู้จักการทอผ้าไหม การทอผ้าสไบ และเย็บปักถักร้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่ จำเป็นในการดำรงชีวิต ในชุมชนภาคอีสาน ผ้าทอ ยังคงบทบาททางสังคมและวัฒนธรรม นอกจากบทบาททางการค้า ยังมีการใช้ผ้าในประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ดังนั้นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ แบบแผนทางสังคม จากคนรุ่นเก่า สู่คนรุ่นใหม่ และพัฒนาศักยภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เพื่อการดำรงอยู่ของ วัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนาเป็น อาชีพและรายได้ของคนชุมชน การทอผ้าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมา นอกจากคุณค่าทางศิลปะแล้วยังเป็นการแสดงถึงแบบแผน ความเป็นอยู่ใน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ควบคู่ไป กับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมี คุณธรรม จริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบ อาชีพและ การศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ

๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเล ที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง

๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรม จริยธรรม

๑. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๒. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียนที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพ พัฒนาอาชีพ มีทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการทอผ้าสไบที่ทำจากเส้นไหม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ได้ มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๑ คน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
 ๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
- ระยะเวลา จำนวน ๓๑ ชั่วโมง ประกอบด้วย
- ภาคทฤษฎี ๑๖ ชั่วโมง
 - ภาคปฏิบัติ ๑๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ช่องทางการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบจากเส้นไหม	๑.๑อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบจากเส้นไหมได้ ๑.๒ อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบได้แก่ การวางแผนและการบริหารจัดการ การหาแหล่งเงินทุน ความ ต้องการของตลาด และ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้ ๑.๓ สามารถจัดหา	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม ๑.๒.๑ การวางแผนและการบริหารจัดการ ๑.๒.๒ แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน ๑.๒.๓ ความต้องการของ ตลาด ๑.๒.๔ ช่องทางการจัดจำหน่าย ๑.๓ ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อต่างๆ สถานประกอบการ สื่อของจริง ภูมิปัญญาใน ชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบอาชีพ ที่มี ความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพจาก ข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถาน ประกอบการ และแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ ผู้เรียนตัดสินใจ		

		แหล่งเรียนรู้ได้ ๑.๔ สามารถ ตัดสินใจ เลือกอาชีพ ได้		เลือก อาชีพ		
๒.	ทักษะการ ประกอบ อาชีพ การทอผ้าสไบ จากเส้นไหม	๒.๑ อธิบายความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับการ ทอผ้าสไบจากเส้น ไหม ได้ ๒.๒ สามารถเตรียม วัตถุดิบและ ส่วนประกอบ ในการ ทอผ้าสไบจากเส้น ไหม ได้ ๒.๓ สามารถอธิบาย การคัดเลือกสีย้อม จาก ธรรมชาติ การ คัดเลือกสี การสกัดสี และข้อควร ระวังใน การย้อมสีได้ ๒.๔ สามารถอธิบาย และสาธิตการย้อมสี ตามขั้นตอนได้อย่าง ถูกต้อง ๒.๕ สามารถอธิบาย เทคนิคการทำ เส้นด้าย การทอ วัสดุ และอุปกรณ์ ในการ ทอ วิธีการทอ และ ข้อควรระวังในการ ทอได้ ๒.๖ สามารถอธิบาย และสาธิตการทอผ้า สไบจากเส้นไหม ได้ ๒.๗ สามารถ ประยุกต์ รูปแบบการ	๒.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทอผ้าสไบจากเส้นไหม ๒.๒ การเตรียมวัตถุดิบและ ส่วนประกอบในการทอผ้า สไบจากเส้นไหม ๒.๓ การคัดเลือกสีย้อมจาก ธรรมชาติ - ความรู้พื้นฐานการให้สี ของต้นไม้ - การคัดเลือกสี - การสกัดสี ๒.๔ ความรู้พื้นฐานและ เทคนิคการย้อม - ขั้นตอนการย้อมเย็น - ขั้นตอนการย้อมร้อน ๒.๕ ความรู้พื้นฐานและ เทคนิคการทำเส้นด้ายและ ทอ ๒.๖ ขั้นตอนในการทอและ การฝึกปฏิบัติการทอ - ความรู้พื้นฐานและ เทคนิคในการทอ - การเตรียมเครื่องด้าย - การเตรียมด้ายใส่เครื่อง - การเตรียมด้ายใส่ กระสวย - การทอ ๒.๗ รูปแบบการขายเป็นผ้า แบบต่างๆ ที่สามารถ นำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม	๒.๑ วิทยาการ/ภูมิ ปัญญาให้ ความรู้ ภาคทฤษฎีและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ๒.๒ จัดบันทึกผลการ เรียนรู้ และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงานและ ผลการ เรียนรู้ ๒.๓ วิทยาการ/ภูมิ ปัญญา ตรวจสอบ ผลงาน ผลการ เรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะ ๒.๔ สรุปองค์ความรู้ เพื่อ การพัฒนาต่อ ยอด		

		ทอผ้าสไบจากเส้นไหม แบบต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสม				
๓	การบริหาร จัดการในการ ประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบจากเส้นไหม	<p>๓.๑ สามารถบริหารจัดการอาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม ได้แก่ การ ควบคุมคุณภาพ และ การลดต้นทุนการผลิตได้</p> <p>๓.๒ สามารถจัดการการตลาด ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า/ คู่แข่งทางการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายและการบริการ และการขอ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ได้</p> <p>๓.๓ สามารถจัดการความเสี่ยง ได้แก่ วิเคราะห์ ศักยภาพในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม และการแก้ปัญหา ความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม ได้</p>	<p>๓.๑ การบริหารจัดการอาชีพ การทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p> <p>๓.๑.๑ การดูแลรักษาคุณภาพ ของผ้าสไบ</p> <p>๓.๑.๒ การลดต้นทุนในการ ผลิตของผ้าสไบ</p> <p>๓.๑.๓ การเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่น การแปรรูป การออกแบบ การประยุกต์ใช้</p> <p>๓.๒ จัดการการตลาด</p> <p>๓.๒.๑ ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด</p> <p>๓.๒.๒ ประชาสัมพันธ์</p> <p>๓.๒.๓ ส่งเสริมการขายและการบริการ</p> <p>๓.๒.๔ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์</p> <p>๓.๓ จัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๓.๑ วิเคราะห์ ศักยภาพใน การประกอบอาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p> <p>๓.๓.๒ แก้ปัญหาความเสี่ยง ในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p>	<p>๓.๑ วิทยากร/ภูมิปัญญาให้ ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบจากเส้นไหม การบริหารจัดการตลาด และ การจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๓ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ความต้องการของ ลูกค้า การลดต้นทุนในการผลิต การเพิ่มมูลค่าสินค้า การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายและการ บริการ การจดบันทึกต้นทุน กำไร และศึกษาสภาวะการแข่งขันในตลาด ตลอดจน วิเคราะห์ ศักยภาพในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งหา แนวทางแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบจากเส้น</p>		

				ใหม่		
				<p>๓.๔ นำเสนอผลการฝึก ปฏิบัติ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่ม</p> <p>๓.๕ วิทยากร/ภูมิปัญญา ให้ คำแนะนำเสนอแนะ</p>		
๔	<p>โครงการ ประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p>	<p>๔.๑ บอก ความสำคัญ ของโครงการอาชีพได้</p> <p>๔.๒ บอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพได้</p> <p>๔.๓ บอก องค์ประกอบ ของโครงการอาชีพได้</p> <p>๔.๔ อธิบาย ความหมาย ขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้</p> <p>๔.๕ อธิบายลักษณะ การเขียนที่ดีของ องค์ประกอบของโครงการอาชีพที่ดีได้</p> <p>๔.๖ เขียนโครงการ ใน แต่ละ องค์ประกอบได้เหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>๔.๗ ตรวจสอบความเหมาะสมและ สอดคล้อง ของโครงการอาชีพได้</p>	<p>๔.๑ ความสำคัญของโครงการ อาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p> <p>๔.๒ ประโยชน์ของโครงการ อาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p> <p>๔.๓ องค์ประกอบของโครงการการทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p> <p>๔.๔ การเขียนโครงการ อาชีพ การทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p> <p>๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการทอผ้าสไบจากเส้นไหม</p>	<p>๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบ ของโครงการอาชีพ แล้ว จัด กิจกรรมสนทนา แลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๔.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระ ข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการ อาชีพที่ดีเหมาะสมและ ถูกต้องจากนั้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการ อาชีพ</p> <p>๔.๓ กำหนดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการประเมินความ</p>		

				<p>เหมาะสมและสอดคล้อง ของโครงการอาชีพ พร้อมทั้งปรับปรุงโครงการอาชีพให้มีความเหมาะสม และถูกต้อง</p> <p>๔.๔ กำหนดให้ผู้เรียนเขียน โครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป</p>		
--	--	--	--	---	--	--

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้ , ใบความรู้ , สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วัสดุในการทอผ้าสไบ , การทอผ้าสไบจากเส้นไหม ฯลฯ
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น , สื่อบุคคล , วิทยากรผู้ชำนาญด้านการทอผ้าสไบ
๓. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
๔. การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๕. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
๖. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดแลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

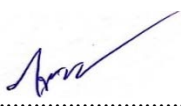
๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

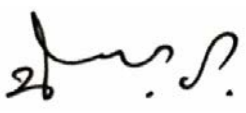
๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุณวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ลงชื่อ.......... ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวกฤษณา สอนบุญทอง)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.......... ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายอภิสิทธิ์ กาบภิรมย์)
กลุ่มงานการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.......... ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางนิตยา ภูพันนา)